

Kurtarılabilecek Türler...

günlük bir gebelik geçirir. Yeni doğmuş bu cenin boyu 19 milimetre ve ağırlığı da 5.5 gram. Bu küçük dev çok marifetli. Kimseden yardım almadan süzüle süzüle annesinin kesesine tırmanıp, annesinin kesesinde ilk altı ayını geçiriyor. Anneye olan gereksinim bu altı ayla sınırlı değil. Anne yavrusunu bir altı ay da sırtında taşıyor.

Koala annesini tamamiyle terk etme zamanına eriştiğinde bu kez ev olarak kendine okalüptüs ağaçlarını seçiyor. Öyle ki okalüptüs onun hem yatak odası, hem de mutfağı oluyor. İşin ilginç yanı, koala dışında kim okalüptüsü yemeğe kalkışırsa zehirleniyor. Ama koala özelleşmiş sindirim sistemi sayesinde okalüptüs yağlarının zehirlerine adeta meydan okuyor.

Okalüptüs koalaya hiçbir şey yapamıyor, ama insanlar yüzünden koalanın da soyu tükenmek üzere. Koalaların soyu önümüzdeki 10-15 yıl içinde tümüyle tükenecek. Bu gerçek, Avustralya Koala Vakfı'nın 1999'da, Sydney'de düzenlenen Çevre Konferansı'nda sunduğu raporda açıklanmıştı.

Soyu tükenen ya da soyu tehlike altındaki öteki hayvanlar gibi koalaların da tükenişindeki etkenler aynı: Ormanların

Koalalar

Yaşamla yok olma arasındaki o ince çizgide bulunan hayvan türlerini tanıtmayı sürdürüyoruz. Bu hayvanlardan biri de koaladır. Koalanın yaşadığı yer Avustralya; ayrıca San Diego Hayvanat Bahçesi'nde korumaya alınmışlar.

Koala keseli bir hayvan. Yavrusunu ceninken doğuruyor, yani dişi koala 35

tarım alanı açmak için bilinçsizce yok edilmesi ve gelişigüzel kentleşme.

1950'lerden bu yana koalaların sayısında hızlı bir düşüş yaşanmasına neden işte bu. Ayrıca, koalaların tek besin kaynağı olan okaliptüs ağaçları da, aynı nedenlerle neredeyse % 80 yok edilmiş. Yani, hem koala hem de okaliptüsler için tehlike çanları son hızla çalıyor. Oysa şimdi yalnızca Avustralya'da, o da bir avuç kadar olan bu hayvanlar bir zamanlar dünyanın hemen her yerinde yaşamışlar. Tüm dünyaya yayılmış oldukları savı, Kuzey Amerika, Asya ve diğer yerlerde bulunan fosillerle de kanıtlanmış. Zaten araştırmacılara göre, günümüz Avustralya faunasının (hayvan çeşitliliğinin) kökeni, Güney Afrika keseli faunasına dayanıyor.

Gelişmesini tamamlamış bir koala en çok 62 cm boyanabiliyor. Ağırlığı da en çok 9 kg. Kalın ve kıllı bir postu, uzun bacakları ve pençeleşmiş parmakları var. Gerçekten koalanın elleri ve ayakları bir de körbağırsağı çok ilginç. Uzun ve güçlü pençelere ve insan başparmağı gibi bir parmağa sahip koala. Elleri ve ayakları sayesinde okaliptüs ağaçlarında oradan oraya hareket edip duruyor. Ayaklarındaki birleşik parmaklarıyla da koala kürkünü tıyor. Yani koalanın tarağı ayaklarında saklı.

Hayvanın körbağırsağına gelince. 2,5 metre uzunluğunda körbağırsakları var koalaların. Yani en çok 62 cm boyanabilen bir hayvanın 2,5 metre körbağırsağı var.

Bunun nedeni koalanın beslenme tarzıyla ilgili. Çünkü selülozla beslenen hayvanların körbağırsakları uzun oluyor. Örneğin insanda da bir zamanlar körbağırsak işler haldeydi; çünkü o zamanlarda insanların beslenme biçimi daha farklıydı. Şimdiyse insanın körbağırsağı adı gibi körelmiştir. Tabii bu bağırsak koala için çok önem taşıyor. Onun sindirim sisteminin en ilginç parçası. Bu parça sayesinde koalanın besini olan okaliptüs yapraklarının geçişi geciktiriliyor ve mikroorganizmaların selülozu parçalayıp sindirimini yapılması sağlanıyor. Yani koala, karbonhidrat gereksinimini körbağırsağındaki mikroorganizmaların selülozu sindirmesi sayesinde elde ediyor.

Koalanın ilginç yönlerini anlatmayı sürdürelim. Bu hayvan çok seyrek su içiyor ya da hiç su içmiyor; tıpkı tavşanlar gibi. Bu suya karşı tepkinin nedeni koalanın suyu sevmiyor olması değil elbet. Koala su gereksinimini çiğden ve okaliptüs

yapraklarından sağlıyor. Suyun hayvanın vücudunda biriktiği yere körbağırsağı. Vücuttaki suyun çoğu ıslak yiyecek taşıyabilen körbağırsaklarda bulunuyor.

Yineleyelim, ne yazık ki bu olağandışı hayvan tükenme tehlikesiyle karşı karşıya.

Dünyanın bir ucundaki bu canlıyı kurtarmaksa yalnızca Avustralyalı çocukların sorunu değil, tüm insanların ve elbette dünya çocuklarının sorunu.

Gülgün Akbaba